

مرکز مجاز امام صادق

اصول الفقه (عام و خاص)

تفاوت مخصص متصل و منفصل

جلسه ۱۱۱

استاد نجار زاده

تفاوت مخصص متصل و منفصل:

کلام (چه از قبیل عام بوده و چه غیر آن)، ظهوری برای آن منعقد نمی‌شود مگر پس از آنکه به انتها رسیده و عرفاً منقطع گردد؛ به طوری که عرفاً جایی برای الحاق ضنائم و ملحقاتی که قرینه برای صرف آن از ظاهرش وجود نداشته باشد؛ زیرا کلام مادامی که از نظر عرف اجزا متصلش به اتمام نرسیده، ظهور مستقری نداشته؛ بلکه معلق و به اصطلاح مراعی می‌باشد و اگر قرینه‌ای که ظهور ابتدایی کلام را مبدل به ظهوری دیگر نمود به آن ملحق گردید قهراً برای آن، ظهور دومی منعقد شده و کلام بر همان معنا ثبات و استقرار پیدا می‌نماید؛ لذا اگر قرینه مجمل باشد، موجب آن می‌شود که نه ظهور اولی برای کلام منعقد شده و نه ظهور دیگری؛ در نتیجه کل کلام مجمل می‌گردد.

آنچه تا به اینجا تقریر شد از دیده وسیع و در سطح گسترده‌ای بوده که در هر کلامی جاری و منحصر به عام و خاص نمی‌باشد و می‌توان گفت که مقام و مورد بحث ما در اینجا از همین باب بوده و مصداقی از مصداق آن می‌باشد؛ زیرا همان طوری که گفتیم، مخصص از قبیل صارفه بوده که برای صرف و تبدیل ظهور اولی عام صلاحیت دارد.

خلاصه: برای عام ابتدا ظهوری منعقد شده که به آن ظهور ابتدایی یا بدوی گویند و آن همان ظهور در عموم می‌باشد و این ظهور مراعی و معلق است به اینکه کلام منقطع شده و به همین جا منتهی گردد؛ لذا اگر به آن چیزی که مخصص می‌باشد ملحق نشود؛ همان ظهور ابتدایی مستقر شده و کلام مفید معنای عموم می‌باشد؛ ولی اگر قرینه‌ای که دلالت بر تخصیص دارد قبل از انتهای کلام و انقطاع آن آورده شده و در اجزاء کلام گنجانده شود؛ ظهور اولی به ظهوری دیگر تبدیل شده و بحسب دلالت مخصص متصل کلام افاده معنای دیگری می‌نماید.